

בעניין:

מדינת ישראל

באמצעות פרקליטות מחוז תל-אביב (מיסוי וכלכלה)

רחוב מנחם בגין 154, תל אביב 6492107

טל': 073-3924600 ; פקס': 03-5163093

המאשימה;

- נ ג ד -

1. בנימין נתניהו

באמצעות עוה"ד עמית חדד, ישראל וולנרמן ונועה מילשטיין

מרח' ויצמן 2 (בית אמות), תל אביב

טל': 03-5333313 ; פקס': 03-5333314

2. שאול אלוביץ'

3. איריס אלוביץ'

באמצעות עוה"ד ז'ק חן, שי אילון, נעה פירר, ושניר כלימי

מרח' ויצמן 2, תל אביב

טל': 03-6932077 ; פקס': 03-9632082

4. ארנון מוזס

באמצעות עוה"ד שרון קליינמן ואח'

רח' תובל 40, רמת גן 5252247

טל': 03-6120011 ; פקס': 03-6121100

הנאשמים;

בקשה למתן צו לקיום חיקור דין ולגביית עדויותיהם של ג'יימס פאקר, בן טילי וגיא ג'ולאנד

מכוח סעיף 47 לחוק עזרה משפטית בין מדינות, התשנ"ח-1998, סעיף 14 לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971, וכן מכוח סמכותו הטבועה של בית המשפט לנהל את ההליך באופן המבטיח בירור מלא והוגן של העובדות, מתבקש בית המשפט הנכבד להורות על ביצוע חיקור דין בהתאם לדיני העזרה המשפטית בין מדינות, וזאת במדינה שבה מצויים העדים מר ג'יימס פאקר, מר בנדיקט (בן) טילי ומר גיא ג'ולאנד, תוך הבטחת נוכחות הצדדים או באי כוחם, הצגת מסמכים, ועריכת חקירות לעדים.

בהתאם, בית המשפט הנכבד מתבקש להורות כי העדויות תיגבנה בהתאם למתווה שייקבע על ידי בית המשפט, לרבות קביעת מועד, אמצעי תיעוד, אמצעי תרגום, נוכחות הצדדים וחקירות העד, וכן כל סעד נוסף או אחר שבית המשפט הנכבד ימצא לנכון ליתן בנסיבות העניין.

עוד מתבקש בית המשפט הנכבד להורות כי גביית העדויות במסגרת חיקור הדין תיערך, ככל שהדבר יתאפשר על פי דיני המדינה המתבקשת, באופן שיאפשר למותב הנכבד לצפות בעדות בזמן אמת באמצעות היוועדות חזותית, ולצדדים לחקור את העדים במישרין – בדומה למתווה שנקבע בהליך זה לגביית עדותו של עד התביעה ארנון מילצין מאנגליה (החלטת בית המשפט הנכבד בעניין עדותו של מר מילצין ניתנה ביום 23.5.2023).

זאת מבוקש מהנימוקים שיפורטו להלן.

א. פתח דבר

1. עניינה של בקשה זו בשלושה עדים המצויים מחוץ לישראל: מר ג'יימס פאקר, מר בן טילי ומר ג'ולאנד.
2. מר פאקר הוא עד תביעה המופיע ברשימת עדי המאשימה שבכתב האישום, ונמנה ברשימה כעד תביעה מספר 216. עובדה זו כשלעצמה מלמדת כי המאשימה ראתה במר פאקר עד רלוונטי ובעל חשיבות לבירור הנטען באישום השלישי. מר פאקר נזכר בשמו בכתב האישום לא פחות מ- 34 פעמים, ועניינו עלה במשפט שוב ושוב, זאת כמובן בהקשר לאישום השלישי, אך גם בעניינם של האישום הראשון והשני.
3. יתרה מכך: המאשימה עצמה הצהירה בפני בית המשפט הנכבד כי לא ויתרה על עדותו של מר פאקר, אף שאין בידה לאתרו (ראו דברי ב"כ המאשימה, בתשובה לשאלת בית המשפט הנכבד אם המאשימה ויתרה על מר פאקר כעד תביעה, כי לא ויתרה על אף עד תביעה וכי על ההגנה להגיש בקשה – פרוטוקול הדיון מיום 13.9.2022, עמודים 18026-18027; וראו גם הח"מ בעניין זה במהלך חקירתו הנגדית של מר חסון, פרוטוקול הדיון מיום 26.10.2022, עמוד 19077, שורות 13-7). משמע, גם לשיטת המאשימה עדותו של מר פאקר לא נזנחה, אלא שהמאשימה לא נקטה בהליכים הדרושים לגבייתה.
4. חשוב לציין, כי במהלך הליכי החקירה בחרה מערכת אכיפת החוק להפעיל את המנגנון של עזרה משפטית בין-מדינתית, על מנת לקבל התייחסות כללית ממר פאקר לנושאים שעל הפרק. למרות זאת, במהלך המשפט, בחרה המאשימה מטעמיה להימנע מלפעול בדרך המקובלת בעניין זה (ולטעם ההגנה עניין זה כשלעצמו פועל לחובת התביעה). עם זאת, את אשר חדלה ועיוותה המאשימה מבקשת כעת ההגנה לתקון, וזאת בשם האינטרס של גילוי האמת וחשיפת העובדות כהוותן.
5. מכל מקום, המאשימה, שראתה לנכון להפעיל מנגנון בין-מדינתי בעניינו של מר פאקר בשלב החקירה, לא יכולה לטעון כעת שאין מקום להפעיל מנגנון דומה לצורך גביית עדותו של מר פאקר בבית המשפט, מקום שההגנה היא המבקשת זאת.
6. מר בן טילי ומר ג'ולאנד היו בתקופה הרלוונטית עובדיו של מר פאקר, ובעניינם הוגשו שלושה מכתבים, המפורטים לחלן, אשר הוצגו במסגרת עדותה של הגברת הדס קליין.
7. **מכתבו של מר בנדיקט (בן) טילי מיום 4.9.2022** [2963/ג]: מר טילי מציין כי בשנים 2013-2016 ביקר בישראל פעמים רבות יחד עם מר פאקר, וכי על פי יומני הנסיעות של חברת CPH (Consolidated Press Holdings) הוא שהה בישראל כ-83 ימים בתקופה זו; כי נהג לעשן לפחות סיגר אחד מדי ערב, וכך עשה כמעט מדי לילה בעת שהותו בישראל; וכי לא רכש את הסיגרים בעצמו אלא עישן מן הסיגרים שהוחזקו בביתו של מר פאקר בתל אביב ובקיסריה. עוד מציין מר טילי כי חבר נוסף בקבוצה, מר איאן מוריס, עישן אף הוא לפחות סיגר אחד כמעט מדי לילה, כי על פי יומני הנסיעות שהה מר מוריס בישראל כ-100 ימים בתקופה 2013-2016, וכי למיטב זכרונו גם מר מוריס קיבל את הסיגרים שלו מאלה שהוחזקו בביתו של מר פאקר.
8. **מכתבו של מר ג'ולאנד מיום 11.9.2022** [2964/ג]: מר ג'ולאנד, המנהל הכללי של CPH – חברת ההשקעות הפרטית של מר פאקר – מציין כי נסע לישראל עם מר פאקר בשנים 2015 ו-2016; כי למר פאקר היו באותה עת בית בקיסריה ודירה בתל אביב, אשר אנשים רבים ביקרו בהם לארוחות צהריים וערב; כי הנכסים היו מצויים תמיד במזון וביין לצורכי אירוח, לרבות מלאי של שמפניית רוזה; וכי מר פאקר עצמו נהג לשתות שמפניית רוזה, והיא הוגשה לאורחיו.
9. **מכתבו הנוסף של מר טילי מיום 1.11.2022** [3044/ג]: מר טילי מציין כי ערך בירורים בשאלה אם שמפניה הועברה מביתו של מר פאקר בישראל אל מטוסו בעת ביקורו המטוס בישראל בשנים 2014-2016, וכי נמסר לו מפי איש צוות טיסה שהיה מעורב בכך במישרין כי יין ושמפניה הועברו אל המטוס "בהזדמנויות רבות".

10. משמעותם של מכתבים אלה לאישום השלישי ברורה: המאשימה מייחסת לראש הממשלה ולרעייתו את שווים של סיגרים ושמפניות שנרכשו על ידי מר פאקר או מי מטעמו, בעוד שמהמכתבים עולה כי מלאי הסיגרים והשמפניות בבתיו של מר פאקר שימש בפועל את מר פאקר עצמו, את אנשי צוותו ואת אורחיו הרבים, ואף הועבר למטוסו. יצוין כי הגב' קליין, שבפניה הוצגו המכתבים, אישרה את נכונות תוכנו של מכתב מר ג'ולאנד, לרבות הגשת שמפניית רוזה לאורחיו של מר פאקר; העידה על מר ג'ולאנד כאדם שהיא סומכת עליו מבחינת חדות ואמינות ושראוי לשאול גם אותו; ואף הציעה בעצמה להעלות את מר טילי ואת מר מוריס לדוכן העדים. בית המשפט הנכבד, מצדו, הבהיר כי המכתבים לא יהיו קבילים אלא אם יבואו כותביהם להעיד או תינתן הסכמה לכך (פרוטוקול הדיון מיום 12.9.2022, עמודים 17764, 17767-17770).
11. ההגנה פנתה למאשימה בניסיון להגיש את המכתבים ללא צורך בהעדתם של מר טילי ועו"ד ג'ולאנד, ונענתה בשלילה. בקשה זו נועדה, בין היתר, להביא את כותבי המכתבים לעדות.

ב. טענות המאשימה בעניינו של מר פאקר

12. האישום השלישי, המכונה פרשת "1000", עוסק במערכת היחסים שבין ראש הממשלה לבין מר פאקר ומר ארנון מילצ'ין, בטובות ההנאה הנטענות שהועברו לראש הממשלה ולרעייתו, וכן בפעולות שלטוניות שלפי הנטען ביצע ראש הממשלה בעניינו של מר מילצ'ין.
13. ביחס למר פאקר, נטען בכתב האישום (סעיפים 4-7 לאישום השלישי, עמודים 37-38; סעיפים 15-20 לאישום השלישי, עמודים 39-40) כי בין השנים 2014-2016 התקיים בינו לבין ראש הממשלה קשר אישי, וכי מר פאקר העביר לראש הממשלה ולרעייתו טובות הנאה בדמות קופסאות סיגרים ומארזי שמפניה, באופן מתמשך ובמקרים רבים.
14. בכתב האישום נטען עוד כי טובות ההנאה התקבלו בדרכים שונות, לרבות במפגשים חברתיים, באמצעות משלוחים שביצעו עובדיו של מר פאקר, באמצעות העברת טובות הנאה מביתו של מר פאקר לביתו הסמוך של ראש הממשלה, ואף באמצעות נטילה עצמאית של טובות הנאה מביתו של מר פאקר.
15. עוד נטען כי חלק מן הסיגרים הועברו לבקשת ראש הממשלה, וכי השמפניות הועברו לבקשתה או לדרישתה של רעיית ראש הממשלה, כאשר ראש הממשלה היה מודע לקבלת השמפניות בהיקפים משמעותיים.
16. כתב האישום מייחס לראש הממשלה ורעייתו טובות הנאה שקיבלו ממר פאקר בסך כולל של 229,174 ₪, מתוכם 145,577 ₪ בגין סיגרים ו-83,597 ₪ בגין שמפניות. חלוקת הסכומים לפי שנים מפורטת בנספח ג' לכתב האישום (עמוד 92): 63,849 ₪ בשנת 2014; 55,119 ₪ בשנת 2015; ו-110,205 ₪ בשנת 2016 – כמעט מחצית מהסכום הכולל המיוחס למר פאקר מיוחסת לשנה אחת בלבד.
17. סכום זה מהווה כשליש (33%) מכלל טובות ההנאה המיוחסות באישום השלישי, אשר סכומן המצטבר, לפי סעיף 61א) לאישום השלישי (עמוד 45), הגיע לכדי 691,776 ₪. כלומר, אחד מכל שלושה שקלים שבבסיס עבירת המרמה והפרת האמונים המיוחסת לראש הממשלה באישום השלישי מיוחס למר פאקר – ומר פאקר בלבד. ההגנה כופרת בהיקפים וסכומים אלה, וזכותה לפעול להוכחת טענותיה בהקשר זה בין היתר באמצעות העדתם של מר פאקר, מר טילי ומר ג'ולאנד.
18. זאת ועוד. בשונה ממר מילצ'ין, אשר לגביו נטען בכתב האישום כי ראש הממשלה ביצע פעולות שלטוניות בעניינו (פרק ה' לאישום השלישי), כתב האישום לא מייחס לראש הממשלה ולו פעולה שלטונית אחת בעניינו של מר פאקר. הזיקה הנטענת בין טובות ההנאה ממר פאקר לבין מעמדו של ראש הממשלה נשענת כל כולה על טענה בדבר הלך רוחו של מר פאקר עצמו: על פי סעיף 6 לאישום השלישי (עמוד 38), הקשר בין השניים היה קשר אישי "שבבסיסו הערצה מצד פאקר לנאשם נתניהו כראש ממשלת ישראל", ועל פי סעיף 20 לאישום השלישי (עמוד 40), טובות ההנאה נתקבלו "בזיקה למעמדו כראש הממשלה".

19. טענה בדבר מניעיו, רגשותיו והלך רוחו של אדם – אין מי שיכול להעיד עליה מכלי ראשון זולת אותו אדם עצמו, ומכאן חשיבות עדותו של מר פאקר.
20. המאשימה ביקשה להוכיח את יסוד הזיקה ביחס למר פאקר ואת היקף המתנות הנטענות שניתנו על ידו לזוג נתניהו באמצעות צדדים שלישיים (ובעיקרם הגב' קליין) בלא לשמוע את מר פאקר. ההגנה זכאית כי יסוד זה יתברר מפיו של האדם שהלך רוחו הוא נושא הטענה.
21. כתב האישום אף מייחס לראש הממשלה, במסגרת היסודות המחמירים, פעולה "להסתרת טובות ההנאה אותן קיבל ממילצין ומפאקר" (סעיף 62(ו) לאישום השלישי, עמוד 46). גם טענה זו, ככל שהיא נוגעת למר פאקר, מחייבת בירור מול מר פאקר.
22. נוסף על כך, עדים רבים העידו במסגרת פרשת התביעה על מר פאקר, על יחסיו עם ראש הממשלה, על עובדיו, על ביתו, על הסיגרים ועל המשקאות, על משלוחים, על בקשות נטענות, על האופן שבו התקבלו המתנות ועל היקפן. כך, העידו בין היתר בפני בית המשפט הנכבד בנושא זה הדס קליין, יונתן חסון, שני קוסקס, ארנון מילצין, ראש הממשלה ועדים נוספים, שנשאלו על מר פאקר או על עניינים הנוגעים אליו, כגון מר שלמה פילבר, מר אריה ומר ניר חפץ.
23. עניינו של מר פאקר הועלה במשפט בהקשרם של האישומים הראשון והשני, ובפרט במעורבותו במגעים לרכישת אתר וואלה וקבוצת ידיעות אחרונות, כאשר גם בנושאים אלה ישנה מחלוקת רחבה בין המאשימה וההגנה ביחס לטיב הפעולות, מהותן, מניעיהן, ומשמעותן המעשית.
24. במצב דברים זה, עדותו הישירה של מר פאקר היא עדות של האדם שבאמצעותו מיוחסת לראש הממשלה חלק מרכזי מן התשתית העובדתית באישום השלישי. אין לאפשר כי עד מרכזי, אשר המאשימה עצמה נקבה בשמו כעד תביעה, יוחלף בעדויות עקיפות, במסמכים חלקיים או בעדויות של עוזרים ומתווכים. ועדותם של מר טילי ועו"ד ג'ולאנד נועדה לאפשר להגנה, בין היתר, להתמודד עם עדויות הסברה של הגב' קליין, מר חסון והגב' קוסקס בדבר היקף המתנות שפאקר העניק לזוג נתניהו.

ב. התשתית העובדתית הרלוונטית לעדויותיהם של מר ג'יימס פאקר, מר בן טילי ומר גיא ג'ולאנד

ביחס לאישום השלישי

ב(1). האופן שבו ביקשה המאשימה להוכיח את עניינו של מר פאקר בפרשת התביעה – באמצעות צדדים שלישיים

25. עיון בפרוטוקולים של פרשת התביעה מלמד כי המאשימה ניסתה להוכיח את כל הטענות שלה למר פאקר – הלך רוחו ומניעיו, מקור היוזמה למתן הפריטים, ידיעתו והנחיותיו, היקף הרכישות והשימוש שנעשה בהן – באמצעות חקירה ראשית של צדדים שלישיים: עוזרתו האישית, נהגו, מנהחת משק הבית, איש העסקים שערך את ההיכרות, ואף עדים שפגשו את מר פאקר פעם אחת בלבד. בכל אחת מן ההזדמנויות הללו התנגדה ההגנה והבהירה כי העד היחיד המסוגל להעיד על הדברים הוא מר פאקר עצמו. להלן הדוגמאות העיקריות.
26. **הדס קליין (5.7.2022).** ב"כ המאשימה שאל את הגב' קליין "מה הקשר בין אותה הערצה של פאקר לתפקידו של נתניהו באותה עת כראש ממשלה?" (פרוטוקול הדיון מיום 5.7.2022, עמוד 16251, שורות 7-8). ההגנה התנגדה: "היא לא מומחית לנפשו של פאקר, היחיד שיכול להעיד... לתת לה לשער פה איזה עדות סברה שלא שווה שום דבר זה אני חושב שזה יהיה מעשה לא אחראי. אתה תרצה? תביא את פאקר, תשאל אותו מר פאקר מה הקשר" (שם, שורות 9-14). ב"כ המאשימה הבהיר לבית המשפט מה הוא מצפה לשמוע מן העדה: "אני מצפה לדברים שהיא אמרה שתפקידו של נאשם 1 כראש ממשלה היה רכיב משמעותי בסיבות להערצה הזו" (שם, עמוד 16252, שורות 5-6; עמוד 16254, שורות 8-10).

27. באותה עדות ביקשה המאשימה להוכיח, מפי הגב' קליין, מה ידע מר פאקר ומה הנחה (שם, עמוד 16271, שורות 15-19; עמוד 16321, שורות 1-2). ב"כ המאשימה ביקש מהעדה לסבור עוד מה ידע מר פאקר על פניות לקבלת סיגרים ושמפניות (שם, עמוד 16328, שורות 16-21; עמוד 16329, שורות 2-3) נפנה גם לפרוטוקול הדיון מיום 11.7.2022, עמוד 16606, שורות 4-5 שם הזכירה העדה את עו"ד גיא ג'ולאנד: "עו"ד שלו גיא האוסטרלי, הוא היה איתנו פה בארץ". עדת התביעה המרכזית עצמה זיהתה את מר גיא ג'ולאנד – אחד העדים המבוקשים בבקשה זו – כמי שנכח בישראל תדיר לצדו של מר פאקר וכמי שהכיר את ההתנהלות הקשורה להענקת המתנות הנטענות.

28. **יונתן חסון (24.10.2022)**. ב"כ המאשימה שאלה "עד כמה מילצין ופאקר היו מודעים לכך שאתם נותנים שמפניות וסיגרים לבני הזוג נתניהו?", והעד התייחס בתשובתו גם ל"מודעות" נטענת של מר פאקר (פרוטוקול הדיון מיום 24.10.2022, עמוד 18700, שורות 4-9). לשאלת בית המשפט מה מקור ידיעתו השיב העד: "או ששמעתי ממנה [הגב' קליין] ששרה דיברה איתה... או ששמעתי ממנה שהיא התבקשה על ידי ארנון, היא התבקשה על ידי פאקר, אילו רוב הדברים" (שם, עמוד 18703, שורות 16-18), ובהמשך: "כי זה שיחות המסדרון שלנו" (שם, עמוד 18766, שורה 20). הנה לנו עדות שמועה על שמועה.

29. בחקירותיהם הנגדיות של שני העדים שבאמצעותם ביקשה המאשימה להוכיח את יסוד "הזיקה" נסדקה הטענה. הגב' קליין אישרה כי מדובר במערכת יחסים רגשית של הערצה ואהבה, שבמסגרתה חש מר פאקר כבן משפחה וראה בראש הממשלה מעין דמות אב – בדומה ליחסו למר מילצין – והסכימה כי מי שיכול לספר על מפגשים אלה הוא מר פאקר עצמו (פרוטוקול הדיון מיום 12.7.2022, עמוד 16726, שורות 10-14; עמוד 16810, שורות 2-8; פרוטוקול הדיון מיום 13.9.2022, עמודים 18046-18047). מר חסון אישר כי מפגשי מר פאקר עם ראש הממשלה היו מפגשים חבריים שלא היה בהם, לפי ידיעתו, כל עניין עסקי; כי מעולם לא שמע מראש הממשלה בקשה כלשהי המופנית למר פאקר; כי המתנות שהביא עמו מר פאקר הובאו ביוזמתו, כאורח המגיע לבית; וכי ייתכנו מקרים שבהם הגיע ללא שמפניה או סיגרים (פרוטוקול הדיון מיום 25.10.2022, עמוד 19037; עמוד 19038, שורות 1-20).

30. **ארי הרו (9.5.2023)**. ב"כ המאשימה שאל: "ממה שאתה ראתה והיית נוכח, עד כמה הייתה חשובה למר פאקר הקירבה לראש הממשלה נתניהו?" (פרוטוקול הדיון מיום 9.5.2023, עמוד 27633, שורות 10-11). ההגנה התנגדה: "איך העד ארי הרו יכול להעיד עד כמה הייתה חשובה למר פאקר" (שם, שורות 12-13), וכן: "אתה תביא את פאקר לשאול אותו את השאלות האלה, שהוא העד הרלוונטי, ולא עד ראייה לאיך פאקר הרגיש או לא הרגיש" (שם, עמוד 27636, שורות 19-20). באותו מעמד ציין ב"כ הנאשם 1: "אני רק מזכיר שאצל אדוני אמרו ששוקלים לוותר עליו, על פאקר", וכב' השופט שחם אישר: "היה משהו כזה" (שם, עמוד 27637, שורות 1-4). בית המשפט הנכבד קיבל את ההתנגדות (שם, עמוד 27638, שורות 10-11). בהמשך, כאשר ביקש ב"כ המאשימה להעיד את מר הרו על עסקיו של מר פאקר כראיה ל"זיקה", אמר במפורש: "בכתב האישום אין טענה לפעולות נתניהו ביחס למר פאקר. יש טענה של זיקות, זיקה לתפקיד, של הנתניה של המתנות של מר פאקר למר נתניהו" (שם, עמוד 27639, שורות 2-3). ההתנגדות התקבלה (שם, שורה 21).

31. **שלמה פילבר (6.4.2022)**. ב"כ המאשימה הסבירה לבית המשפט כי "חלק מהעניין שהדרך שבה אנחנו נרצה להוכיח שהמתנות, טובות ההנאה ניתנו מפאקר, ניתנו לנתניהו בזיקה לתפקידו הציבורי זה באמצעות גישה כזאת שנתניהו מביא אליו את מנכ"ל משרד התקשורת כדי שיתן לו סקירה, זו בהחלט ראייה בעינינו לזיקה" (פרוטוקול הדיון מיום 6.4.2022, עמוד 12792, שורות 22-24). העד שנבחר להוכיח את ה"זיקה" ביחס למר פאקר העיד כי ראה את מר פאקר "פעם אחת" (שם, עמוד 12790, שורה 22), והוא גם התבקש על ידי המאשימה לתאר את ההתרשמות שלו ממר פאקר, על בסיס אותו מפגש יחיד (שם, עמוד 12791, שורות 9-10).

32. **מר ארנון מילצין (26.6.2023)**. ב"כ המאשימה ביקשה מהעד להתייחס "למעמד של פאקר בישראל", ל"ימה היה הרצון שלו בעניין הזה" ול"ימה רצה מר פאקר כשהוא היה במדינת ישראל ומה היה התכנון שלו"

(פרוטוקול הדיון מיום 26.6.2023, עמוד 29831, שורה 19; עמוד 29832, שורה 7; עמוד 29834, שורות 7-8). ההגנה השיבה: "מה רצה מר פאקר, לעד, נדמה שיש עד אחר שקוראים לו מר פאקר, נוכל לשאול אותו אם בכלל, ככל שזה רלוונטי" (שם, עמוד 29834, שורות 10-11). מר מילצין, מצדו, העיד על הלך רוחו של מר פאקר, כפי שהתבקש על ידי המאשימה (שם, עמוד 29747, שורות 9-10; עמוד 29830, שורות 19-20).

33. **הגב' שני קוסקס (2.11.2022).** גם מנהלת משק ביתו של מר פאקר בקיסריה נתבקשה על ידי ב"כ המאשימה להעיד על הלך רוחו של מר פאקר: "מהשיחות שלך עם פאקר, מה שמעת ממנו על היחס שלו לראש הממשלה בנימין נתניהו?" (פרוטוקול הדיון מיום 2.11.2022, עמוד 19167, שורות 22-23). היא גם נשאלה מדוע ניתנו דווקא סיגרים ושמפניות (שם, עמוד 19172, שורות 15-18). ב"כ הנאשם 1 העיר במעמד זה: "הכול כאן אלה עדויות שמיעה וסברה" (שם, שורה 19). ב"כ המאשימה אף ביקש מהעדה להעיד על הרגלי העישון והשתיה של מר פאקר ושל אנשי צוותו – ובכלל זה של מר טילי ומר מוריס, שנזכרים במכתבו של מר טילי: "ראית את גיימס פאקר מעשן סיגרים?" ; "באיזו מידה ראית אותו [מר טילי] מעשן סיגרים או את יודעת שהוא מעשן סיגרים?" ; "באיזו מידה ראית את פאקר או את העובדים שלו שותים שמפניה ורודה מסוג מואט רוזה?" (שם, עמוד 19206, שורות 21-23; עמוד 19207, שורות 1-11; עמוד 19208, שורות 9-21).

34. המאשימה עצמה הגדירה את תכליתן של ראיות אלה: "לביסוס מערכת היחסים בין אנשי עסקים מילצין ופאקר שמלמדות על נסיבות מתן טובות ההנאה שבכתב האישום" (פרוטוקול הדיון מיום 6.7.2022, עמוד 16477, שורות 13-14), תוך הסתמכות על ההלכה שלפיה "לא עצם קבלת טובות ההנאה היא המגבשת את פליליות המעשה כי אם קבלת טובות ההנאה בצירוף הנסיבות האופפות אותה" (שם, שורות 5-6).

35. מששהנסיבות האופפות את מתן הפריטים על ידי מר פאקר הן-הן לב המחלוקת באישום השלישי, ומשבתרה המאשימה לנסות להוכיחן מפי מתווכים – בעדויות סברה ובעדויות מפי השמועה – עומדת להגנה הזכות להביא את העד הישיר. ויוזכר: מר פאקר לא נחקר באזהרה והוא תושאל ומסר "statement" בלבד. ההגנה מבקשת עתה להביא בפני בית המשפט הנכבד את העדים הישירים, מזמן אמת – מר פאקר עצמו ושניים מאנשיו שנכחו בבתינו בישראל – הן ביחס לנסיבות הבאת המתנות והן ביחס להיקפן.

ב(2). היקף הרכישות אל מול השימוש האישי: עדויות התביעה מול מכתבי מר טילי ומר ג'ולאנד

36. בפרשת התביעה ביקשה המאשימה להוכיח, מפי הגב' קליין ומר חסון – כי מלוא הסיגרים והשמפניות שנרכשו מכספו של מר פאקר יועדו לבני הזוג נתניהו, וכי איש מלבדם (ובכלל זה חברי הצוות של מר פאקר) לא עשה בהם שימוש. עדות קליין, פרוטוקול הדיון מיום 5.7.2022, עמוד 16321, שורה 7; פרוטוקול הדיון מיום 6.7.2022, עמוד 16428, שורות 8-14; עמוד 16431, שורות 1-3; עמוד 16433, שורה 19; עמוד 16434, שורות 14-21; עמוד 16435, שורות 1-2; עדות חסון, פרוטוקול הדיון מיום 24.10.2022, עמוד 18706, שורות 2-3; עמוד 18717, שורה 12.

37. ואולם בחקירותיהם הנגדיות התברר כי לא כך הם פני הדברים.

38. הגב' קליין הודתה כי הערכותיה בדבר היקף הפריטים שהגיעו לבני הזוג נתניהו הן הערכות אינטואיטיביות, גסות ובלתי מדויקות, וכי אינה יודעת לומר לאן הגיע ארגז זה או אחר ומי שתה ממנו – ובית המשפט הנכבד עצמו העיר כי העדה "כל הזמן מעריכה" (פרוטוקול הדיון מיום 19.7.2022, עמוד 17350, שורות 16-17; עמוד 17358, שורות 6-10; עמוד 17380, שורות 8, 22-23; עמוד 17383, שורות 16-17; עמוד 17384, שורות 1-12). באותו מעמד הודה ב"כ המאשימה כי סכום השמפניות המיוחס למר פאקר בכתב האישום אינו אלא הערכתה של הגב' קליין, בניכוי כ-15% על יסוד דבריה של הגב' קוסקס (שם, עמוד 17395, שורות 5-22; עמוד 17396, שורות 1-12).

39. מר חסון, מצדו, קבע תחילה כי מר פאקר לא עישן ומיד סייג כי לא ראה אותו מעשן; אישר כי אינו יכול לזכור את ביקוריו ואת כמות הארגזים בכל ביקור, וכי ב-90% מן הביקורים נותר ברכב וממילא אינו רואה מי שותה

מה; וארגז שמפניה אחד שעליו מסר בהודעתו הפך בעדותו לשני ארגזים (פרוטוקול הדיון מיום 25.10.2022, עמוד 18867, שורות 4-11; עמוד 18868, שורות 10-14; עמוד 18872, שורות 3-5; עמוד 18878, שורות 13-16; עמוד 19042, שורות 20-23; עמודים 19043-19044).

40. לכך הצטרפה הגב' קוסקס, שהעידה בחקירה ראשית כי מעולם לא ראתה את מר טילי ואת מר מוריס מעשנים, כי מר פאקר "משחק" עם סיגר ואינו מעשן אותו, וכי "הרוב המכריע" של השמפניה הוורודה הלך לגב' נתניהו (פרוטוקול הדיון מיום 2.11.2022, עמוד 19207, שורות 1-11; עמוד 19208, שורות 9-21). ואולם בחקירתה הנגדית אישרה הגב' קוסקס כי דבריה בעניין זה הם "השערה"; כי שמפניה ורודה הוחזקה לצורכי אירוח גם בדירה ברויאל ביץ' והוגשה לאורחים, לרבות באירועים שאינם קשורים לבני הזוג נתניהו; וכי שלושה בקבוקי שמפניה הועברו למטוסו של מר פאקר עבור צוותו – מקום שבו, לדבריה, "אין אירוח" (שם, עמוד 19238, שורות 4-14; עמוד 19244, שורות 10-13; עמוד 19246, שורות 7-19; עמוד 19249, שורות 15-23; עמוד 19250, שורות 1-7; עמוד 19261, שורות 13-19). ב"כ הנאשם 1 הודיע כבר אז כי ההגנה תביא את מר טילי כעד ההגנה (שם, עמוד 19254, שורות 10-16).

41. אף מעדויות אלה עצמן עולה שהסיגרים בביתו של מר פאקר שימשו לאירוח: הגב' קליין העידה כי בבית בקיסריה עמדה "קופסת פרספקס כזאת שקופה עם כמויות בתפוזות של סיגרים" לצורכי האירוח (פרוטוקול הדיון מיום 5.7.2022, עמוד 16318, שורות 8-9), וכי בדירה בתל אביב הוחזקו סיגרים בתפוזות "בגלל שיוסי עישן" (פרוטוקול הדיון מיום 6.7.2022, עמוד 16428, שורה 18); ומר חסון העיד כי בסלון ביתו של מר פאקר עמד "יומידור של סיגרים לאירוח אז היה משתמש בהם חופשי" (פרוטוקול הדיון מיום 24.10.2022, עמוד 18745, שורות 13-14).

42. בחקירתה הנגדית הוסיפה קליין ואישרה כי סיגרים בתפוזות שנרכשו לדירה בתל אביב, הכלולים ברשימת המאשימה, לא נועדו לראש הממשלה ובהכרח לא עושה על ידו, וכי אינה יודעת מי עישן אותם; כי טעתה בייחוס פריטים לבני הזוג נתניהו; כי הרכישות נמשכו גם לאחר שראש הממשלה הודיע, בדצמבר 2016, כי חדל לעשן – דבר שהיא עצמה הגדירה כתמונה; כי מי שהנחה אותה מה לרכוש עבור ביתו של מר פאקר היו אנשי צוותו, ובכללם מר טילי; וכי מר פאקר הוציא סכומי עתק על מתנות לחבריו (פרוטוקול הדיון מיום 14.9.2022, עמוד 18141, שורות 19-22; עמוד 18146, שורות 16-21; עמוד 18147, שורות 1-3; עמודים 18161-18160; עמוד 18298, שורות 2-6; עמוד 18303, שורות 14-23; עמוד 18305, שורות 5-11; עמוד 18306, שורות 9-19; פרוטוקול הדיון מיום 13.9.2022, עמודים 18024, 18058, 18075).

43. חסון, שטען כי מר פאקר אינו שותה שמפניה ורודה, עומת בחקירתו הנגדית עם מכתבו של מר גילאנד ועם תצלומים שבהם נראה מר פאקר עם כוס שמפניה ורודה, ובחר להטיל דופי בכותבי המכתבים – ובתשובה לכך העיר ב"כ הנאשם 1 כי ברשימת עדי התביעה מצוי אדם בשם גיימס פאקר, שהוא המתאים ביותר להעיד אם וכמה שמפניה הוא שותה (פרוטוקול הדיון מיום 26.10.2022, עמוד 19071, שורות 16-23; עמודים 19073-19072; עמוד 19077, שורות 1-13).

44. הנה כי כן, ביחס למר פאקר – בדומה למר מילצ'ן – המאשימה ביקשה להוכיח את היקף הרכישות באמצעות חשבוניות ספקים, ואילו ייחוסן במלואן לבני הזוג נתניהו נשען אך ורק על אמירותיהם הכלליות של הגב' קליין ומר חסון: אמירות שנסדקו בחקירה הנגדית, ושכתבי מר טילי ומר גילאנד סותרות. מי שיכולים להעיד מידיעה אישית ובזמן אמת על השימוש שנעשה במלאי בביתו של מר פאקר – על ידי מר פאקר, אנשי צוותו ואורחיו – הם העדים המבוקשים.

45. המכתבים של העדים שעדותם מתבקשת תסייע ליישב את המחלוקת שהתגלעה בין הצדדים בעניין זה: מר טילי כותב כי הוא עצמו עישן לפחות סיגר אחד כמעט מדי לילה במשך כ-83 ימי שהות בישראל, מן הסיגרים שהוחזקו בביתו של מר פאקר, וכי כך נהג גם מר איאן מוריס במשך כ-100 ימים; מר גילאנד כותב כי מר

פאקדון עצמו נהג לשתות שמפניית רוזה וכי היא הוגשה לאורחיו הרבים; ומר טילי מוסיף כי יין ושמפניה הועברו מביתו של מר פאקדון אל מטוסו "בהזדמנויות רבות".

46. באמצעות עדותם של מר טילי ומר גיולאנד ההגנה תבקש לברר, בין היתר ומבלי שההגנה מגבילה עצמה לנושאים אלו, את ידיעתם האישית, בתקופה הרלוונטית, ביחס לעובדות הנוגעות לאישום השלישי, ובכלל זה טיב היחסים והקשר בין פאקדון לראש הממשלה, מקורם של הסיגרים והאלכוהול, השימוש שנעשה בהם, וכן השאלה אם הועברו לראש הממשלה או לרעייתו, לבני משפחתם, למר פאקדון, לעובדיו או לאנשים אחרים.

47. להגנה עומדת הזכות לבחון את מקור המידע, את היקף ידיעתם האישית של מר טילי ומר גיולאנד ואת משמעות המכתבים, לחקור את כותביהם ולנסות לעמוד על התמונה העובדתית המלאה.

ג. המסגרת הנורמטיבית ושלושת המבחנים לאישור חיקור דין

48. נקודת המוצא היא כי הדרך המיטבית לגביית עדות היא שמיעתה בפני המותב הדין בהליך, כאשר העד נוכח באולם והצדדים יכולים לחקור אותו באופן ישיר. עם זאת, כאשר העד מצוי מחוץ לישראל, יש לבחון את האמצעים החלופיים העומדים לרשות בית המשפט, כאשר נקבע כי כאשר העד אינו משתף פעולה יש לפנות להליך של חיקור דין רשמי (רע"א 7998/18 דן כהן נ' חברת החשמל לישראל בע"מ (5.3.2019)).

49. סעיף 14 לפקודת הראיות עוסק, על פי לשונו, בתנאי הקבילות של פרוטוקול העדות שנבנתה מחוץ לישראל, ולא בשיקולים להתרת חיקור הדין עצמו. כך נפסק בע"פ 440/87 חדד נ' מדינת ישראל, פ"ד מג(1) 793, 808 (1989) (להלן: עניין חדד), שם קבע בית המשפט העליון כי "החלטת בית המשפט לחיקור דין הנה החלטה מקדמית, היוצאת אל הפועל מכוח האמנה, ורק לאחר שבוצעה החקירה, היא על בית המשפט להפעיל את הוראות סעיף 14 לפקודה ולהחליט בקבילותו של פרוטוקול העדות" (שם, בעמוד 808).

50. על השאלה מהי "סיבה מספקת להיעדרו של העד" השיב בית המשפט העליון בעניין חדד כי יש לבחון אותה מנקודת מבטו של בעל הדין המבקש את גביית העדות, ולא מנקודת מבטו של העד (שם, עמודים 808-809).

51. הלכה זו אומצה בע"פ 347/88 דמיאניוק נ' מדינת ישראל, פ"ד מז(4) 221, 554-553 (1993), שם סיכם בית המשפט את היסודות הנדרשים למתן היתר לחיקור דין בחו"ל: קיומם של אמנה, הסכם או דין; סיבה מספקת להיעדרו של העד, היינו לא-הופעתו כעד רגיל במישרין בפני בית המשפט; ומתן הזדמנות לצד שכנגד לחקור את העד חקירה שכנגד – כלל החל גם על מתן הזדמנות לתביעה לחקור עד שזומן לבקשת הסניגוריה.

52. בע"פ 6411/98 מנבר נ' מדינת ישראל, פ"ד נה(2) 150 (2000) (להלן: עניין מנבר) חזר בית המשפט העליון על ההבחנה שבין תנאי הקבילות שבסעיף 14 לבין השיקולים להתרת חיקור הדין, וקבע כי אלה האחרונים נגזרים מן הכללים הרגילים החלים על הזמנת עדים בהליך הפלילי (שם, עמודים 218-219).

53. הנה, המבחן הוא מבחן התועלת לבירור שאלה הנוגעות למשפט – מבחנו של סעיף 106 לחוק סדר הדין הפלילי, שהוא המבחן הרגיל להזמנת כל עד הגנה. אין חולק כי עדותו של עד תביעה שכתב האישום מייחס לו מתן שליש מטובות ההנאה שבאישום השלישי "מועילה לבירור שאלה הנוגעות למשפט".

54. ראוי להדגיש כי בעניין מנבר עצמו נעתר בית המשפט העליון, בשלב הערעור, לבקשת ההגנה לקיים חיקור דין במדינה באירופה לעד הגנה אשר סירב להעיד מרצונו. בית המשפט תיאר את השתלשלות הדברים כך: "בטרם הסתיים הדיון בבקשה הודיעו סניגורי המערער כי י' מסרב להעיד מרצונו, ולפיכך הם צמצמו את בקשתם לכך שהוא יועד בהליך 'כופה' של חיקור דין. לאור נסיבותיו המיוחדות של המקרה החלטנו לאפשר חיקור דין במדינה באירופה" (עניין מנבר, בעמוד 163). הנה כי כן, סירובו של עד להעיד מרצונו אינו טעם לדחיית הבקשה – אלא הוא-הוא הטעם המצדיק את הפעלת ההליך הכופה של חיקור דין, שהוא היחיד המאפשר לגבות את עדותו של עד המצוי מחוץ לישראל ואינו משתף פעולה.

55. כעולה מהפסיקה, ישנם שלושה מבחנים מצטברים לבחינת בקשה לגביית עדות מחוץ לישראל: הבקשה הוגשה בתום לב; העדות רלוונטית להכרעה בהליך; וקיימת "סיבה טובה" המונעת מן העד להגיע לישראל ולהעיד בפני בית המשפט (רע"א 8692/09 בנק דיסקונט לישראל בע"מ נ' מסאלחה מחמוד חסן (13.10.2010) (להלן: **עניין בנק דיסקונט**), בפסקה 15).
56. מבחנים אלה מתקיימים במובהק בעניינו.
57. ראשית, הבקשה מוגשת בתום לב. היא מתייחסת לשלושה עדים מוגדרים ולנושאים מוגדרים. עדותו של מר פאקר נוגעת במישרין לאישום השלישי ולעד מרכזי של המאשימה. עדותם של מר טילי ומר ג'ולאנד נוגעת במישרין לדיעתם בעניינים שבמחלוקת.
58. מטרת הבקשה היא להבטיח כי ההכרעה באישום השלישי תתקבל על יסוד עדויות ישירות של האנשים המעורבים, ולא על יסוד תחליפים חלקיים או עדויות מכלי שני.
59. שנית, העדויות רלוונטיות ביותר כמפורט לעיל. מר פאקר הוא המקור הישיר והמרכזי לטענות בדבר מתן המתנות על ידו כנטען באישום השלישי בכתב האישום. מר טילי ומר ג'ולאנד הם עובדיו של מר פאקר, והם נוגעים באופן ישיר לתשתית העובדתית של אותן מתנות נטענות. ויודגש: המאשימה עצמה ביקשה להוכיח את ידיעתו, מניעיו והנחיותיו של מר פאקר, ואת ייחוס מלוא רכישותיו לבני הזוג נתניהו, מפי צדדים שלישיים (פרקים ב(1) ו-ב(2) לעיל). רלוונטיות עדותם של העדים הישירים נגזרת מהאופן שבו בחרה המאשימה לנהל את פרשת התביעה. הצורך בעדויות הישירות רק התחדד נוכח תוצאות חקירותיהם הנגדיות של הגב' קליין ומר חסון, כמפורט לעיל.
60. שלישית, קיימת סיבה טובה לגביית העדויות מחוץ לישראל. העדים מצויים מחוץ לישראל, אינם כפופים לסמכותו הטריטוריאלית הישירה של בית המשפט בישראל, והאפשרות לכפות את התייצבותם באולם בישראל אינה נתונה לנאשמים.
61. הח"מ פנו לה"ה פאקר, ג'ולאנד וטילי שצינו כי הם מסרבים להגיע לישראל לצורך מסירת עדות, אך יצייתו לכל צו שיפוט בדיון שימסר להם על ידי בתי המשפט במקום מושבם. יצוין כי הגם שהח"מ ומשרדו מייצגים חברות שבשליטת מר פאקר (בסוגיות שאין להן כל קשר למשפט המתנהל), לא עלה בידי הח"מ לשכנע את מר פאקר להגיע לישראל לצורך מסירת העדות.
62. מכתבו של עו"ד ג'ולאנד, בשם ה"ה פאקר, ג'ולאנד וטילי מיום 22.10.2026, המדבר בעד עצמו, מצורף כנספת 1 לבקשה זו.
63. סירובם של העדים להגיע לישראל לצורך מתן עדותם (בין היתר בשל מה שהעדים רואים כהתנחלות לא תקינה של הרשויות בישראל כמפורט בכתב המצ"ב), במקביל לחוסר היכולת של הנאשמים לכפות עליהם את התייצבותם או את מתן עדותם, עולה כדי ה"סיבה הטובה" הנדרשת בדיון. זוהי בדיוק ה"סיבה המספקת" כמשמעה בעניין חדד: "כל אימת שלא ניתן בידו [של המבקש] לגרום לכך כי העד יבוא לארץ".
64. מפסיקת בתי המשפט עולה כי הדגש אינו מצוי תמיד בנימוק הספציפי שבגינו העד אינו מגיע לישראל, אלא בבחינה מהותית של חשיבות העדות לחקר האמת ושל האפשרות המעשית לגבותה. כך, למשל, נקבע בעניין **בנק דיסקונט**, בפסקה 16:

"במקרה שבפנינו סבור אני כי יש לאשר את הבקשה לחיקור דין, ככל שהיא נוגעת לגביית עדותה של סבורש"ק באוקראינה. אין בדעתי להיכנס לויכוח מהו הנימוק האמיתי שבגינו החליטה סבורש"ק שלא להגיע ארצה. לטעמי, הנתונים המכריעים הם שניים: ראשית, מדובר בעדה שאין לה אינטרס בהצלחתו של המבקש במשפט ולמבקש אין יכולת להשפיע עליה להגיע ארצה. בהיבט זה קיים הבדל בין המקרה

דנא לבין מקרים בהם בעל דין או מקורב לו, כגון עובד בחברה שהיא בעלת דין, מבקשים להעיד מחוץ לתחום השיפוט. שנית, בהתחשב בטענות המועלות על ידי המבקש, אין ספק שעדותה של סבורש'יק חשובה ביותר. יש לזכור, כי על פי טענת המבקש, אחד מעדיהם של המשיבים במשפט, ואין מדובר בעד שולי, היה עד שקר. ועוד נזכיר, כי לטענה זו יש תמיכה, ולו ראשונית, בתצהיר שעשתה סבורש'יק בפני נוטריון באוקראינה. דומה, שכאשר מדובר בראיה שעשויה להיות לה השלכה על טוהר ההליך השיפוטי וכאשר נמצא בסיס ראשוני לטענה, ראוי שבתי המשפט יגלו גישה מרחיבה לגבי הבקשה לחיקור דין. צירופם של שיקולים אלה מוביל לדעתי לקבלתה של הבקשה".

65. הדברים יפים לענייננו. אין להגנה יכולת להביא את מר פאקר או את עובדיו לעדות בכוחות עצמה. מנגד, חשיבות עדותם הינה ראשונה במעלה שכן מר פאקר הוא עד תביעה מרכזי, ומר טילי ומר ג'ולאנד מחזיקים בדיעה אישית ביחס לסוגיות שבמחלוקת.

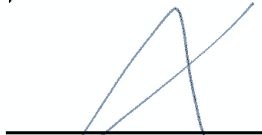
66. כאמור, המנגנון המבוקש בבקשה זו אינו זר להליך דין. במסגרת פרשת התביעה נגבתה עדותו של עד התביעה המרכזי באישום השלישי, מר ארנון מילצין, מחוץ לישראל – מאולם בעיר ברייטון שבאנגליה – בהיוועדות חזותית עם המותב הנכבד, לבקשת המאשימה ולאחר שזו הודיעה כי מר מילצין מסרב להגיע להעיד בישראל (נפנה, שוב, להחלטת בית המשפט הנכבד מיום 23.5.2023, ולעדו של מר מילצין שנגבתה באופן זה בחודשים יוני ויולי 2023). כאמור לעיל, גם התשאל של מר פאקר עצמו נערך באוסטרליה באמצעות רשויות החקירה המקומיות. משהוכר הצורך בגביית עדות מחוץ לישראל כאשר ביקשה זאת המאשימה – ביחס לעד שלה – אין כל טעם שלא להכיר בצורך זהה כאשר ההגנה היא המבקשת, ביחס לעד שהמאשימה עצמה נקבה בשמו.

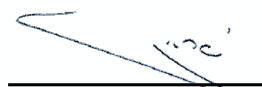
ד. סיכום

67. מכל האמור עולה כי ביחס לכל שלושת העדים מתקיימים המבחנים הנדרשים: הבקשה הוגשה בתום לב ובאופן ממוקד; העדויות רלוונטיות וחיוניות לבירור המחלוקת שהתגלעו בין הצדדים בקשר עם האישום השלישי ולבחנית חומר הראיות שהוגש; והעדים מצויים מחוץ לישראל, כך שהדרך המעשית לגבות את עדותם היא באמצעות חיקור דין.

68. בנסיבות אלה, ובשים לב למעמדם של מר פאקר, מר טילי ומר ג'ולאנד ולזיקתם הישירה לתשתית הראייתית, יש לאפשר את גביית עדויותיהם בדרך של חיקור דין.

69. המתווה המבוקש הוא, אפוא, כדלקמן: ראשית, מתן צו לקיום חיקור דין במדינות שבחן מצויים העדים, מכוח חוק עזרה משפטית בין מדינות ובהתאם להסדרים הבין-מדינתיים החלים, באופן שיאפשר את כפיית התייצבותם של העדים ומתן עדותם; שנית, קביעה כי גביית העדות תיערך, ככל שדיני המדינה המתבקשת מאפשרים זאת, תוך צפייה של המותב הנכבד בעדות בזמן אמת בהיוועדות חזותית, ותוך מתן אפשרות לצדדים לחקור את העדים במישרין ולהציג להם מסמכים ומוצגים – כפי שנעשה בעניינו של מר מילצין.

נועה מילשטיין, עו"ד

ישראל וולרמן, עו"ד
ב"כ ראש הממשלה

עמית חדד, עו"ד

**Guy Jalland
Monaco**

Mr A Hadad
HAR Law Firm
2 Weizmann St (Beit Amot)
TLV 6423902

22 October 2026

Dear Mr Hadad,

I write on behalf of Mr James Packer, Mr Benadict Tilley and myself. Mr Packer and Mr Tilley are aware of the contents of this letter and have authorized me to send it on their behalf as well as myself.

Mr Tilley and I accompanied Mr Packer on a number of his visits to Israel in the period 2013 to 2016.

You have asked whether each of us would be willing to travel to Israel to testify for the defense in the trial of Prime Minister Netanyahu. We have given your request careful consideration. With respect, none of us is prepared to travel to Israel for that purpose.

Mr Packer was very fond of Israel. As is well known, he intended to spend a good part of his time there. Mr Packer is deeply disappointed by the treatment he has received from the Israeli authorities. He was shocked to learn that the Israeli investigators violated his privacy and took his private documents and private information without his knowledge or consent, with no due process procedure. Israeli investigators colluded with an employee of Mr Packer, Mrs Hadas Klien, and made false representations to other associates of Mr Packer. This all served to violate his trust.

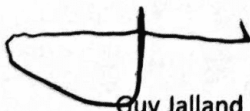
The overall outrageous behavior of the Israeli authorities has caused significant damage to Mr Packer.

Therefore my view, and my recommendation to Mr Packer and Mr Tilley, is based on my wish to ensure that any further proceedings in the case be handled in a way that assures that our rights will be fully protected, according to the laws of our respective places of residence. Therefore, we will not be traveling to Israel.

However I emphasize that we are law abiding citizens, and we would of course respect any order given to us by a court of competent jurisdiction in our respective places of residence. If such an order were given requiring us to testify under oath and to answer questions put by counsel for both the defense and the prosecution, we would comply.

Please feel free to place this letter before the court.

Yours faithfully

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'Guy Jalland', with a stylized, sweeping horizontal stroke.

Guy Jalland
for myself and for and on behalf of Mr James Packer and Mr Benadict Tilley